

Wiek **6 lat** powinien cechować się pełnią możliwości w zakresie percepcji słuchowej w zakresie słuchu fonematycznego, dziecko powinno sprawnie dokonywać analizy i syntezy głoskowej, różnicować fonemy opozycyjne z umiejętnością wypowiedzenia ich.

Rozwój słuchu fonemowego uzależniony jest od prawidłowego słuchu fizjologicznego, jednak w przeciwieństwie do niego słuch fonemowy nie jest cechą wrodzoną, lecz indywidualną, kształtującą się w dzieciństwie i podlegającą wpływom środowiska. Dlatego tak istotna jest stymulacja funkcji słuchowych w tym zakresie, zwłaszcza w okresie przedszkolnym.

Ważne! Zaburzenia w zakresie rozwoju słuchu fonemowego bezpośrednio wpływają na rozwój mowy czynnej i biernej, a na dalszym etapie edukacyjnym utrudniają opanowanie umiejętności czytania i pisania. Dziecko przejawiające deficyty w tej sferze może zniekształcać głoski, mieć trudności ze zrozumieniem bardziej złożonych poleceń, a także z uczeniem się tekstów na pamięć. Zazwyczaj ma również problemy z wyróżnianiem głosek w wyrazach i kojarzeniem ich z odpowiadającymi im znakami graficznymi, co w ogromnej mierze utrudnia proces nauki czytania i pisania.

6. Co powinno niepokoić

OBJAWY ZABURZEŃ PERCEPCJI SŁUCHOWEJ WYSTĘPUJĄCE U DZIECI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM

- Trudności w rozumieniu złożonych instrukcji i poleceń słownych.
- Trudności w zapamiętywaniu, powtarzaniu trudnych wyrazów i dłuższych zdań.
- Mały zasób słów.
- Trudności w tworzeniu zdań i opowiadań.
- Trudności w zapamiętywaniu ciągów słownych, np. dni tygodnia, nazw miesięcy oraz treści wierszy i piosenek.
- Opóźniony rozwój mowy.
- Wady wymowy
- Trudności w różnicowaniu dźwięków mowy (głównie tych o podobnym brzmieniu) i określeniu ich położenia w wyrazie (na początku, na końcu, w środku).
- Problemy z dokonywaniem analizy sylabowej i głoskowej wyrazów.
- Trudności w syntetyzowaniu (scalaniu) sylab i głosek w wyrazie.
- Specyficzne trudności w czytaniu i pisaniu na dalszych etapach kształcenia.

7. Podstawowe ćwiczenia usprawniające percepcję słuchową zestaw ćwiczeń i zabaw przeznaczonych dla dzieci najmłodszych (3-5 letnich)

Kształcenie wrażliwości słuchowej i różnicowanie dźwięków z otoczenia

1. Wysłuchiwanie i różnicowanie dźwięków dochodzących z najbliższego otoczenia i ich lokalizacja (szmery, szelesty, stuknięcia, odgłosy kroków, pojazdów, dźwięków powstałych przy pracy różnych maszyn, dźwięków charakterystycznych dla różnych przedmiotów).

Zamknij oczy i powiedz co słyszysz? (np. szelest papieru, brzęk kluczy, przelewanie wody itp.)

2. Różnicowanie i rozpoznawanie głosów przyrody (zwierząt, ptaków, zjawisk atmosferycznych) w naturalnym środowisku lub z taśmy magnetofonowej.

3. Rozpoznawanie i różnicowanie dźwięków wydawanych przez różne instrumenty (perkusyjne i inne) pomoce: taśma magnetofonowa, obrazki instrumentów.

4. Rozpoznawanie barwy dźwięków – wysoko – nisko

5. Rozpoznawanie osób po głosie (np. mamy, taty, babci itp.)

Ćwiczenia rytmiczne

1. Ćwiczenia w rozpoznawaniu melodii piosenek po zaśpiewanym fragmencie (lub z kasety) i wyklaskaniu rytmów piosenek.